

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Krivosova Svetlana, reprezentată de avocatul Bolocan Ludmila,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Krivosova Svetlana împotriva Inspectoratului General pentru Migrație al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil,

împotriva deciziei din 19 februarie 2025 a Curții de Apel Centru,

*(Dosarul nr. 3ra-192/25
PIGD 2-24046125-01-3ra-09042025)*

Inadmisibilitatea cererii de recurs. Art. 246 alin. (2) lit. a¹) din Codul administrativ.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – jud. Gh. Mîțu
Curtea de Apel Centru – jud. V. Sîrbu, A. Braga, A. Cașcaval

9 iulie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Krivosova Svetlana, reprezentată de avocatul Bolocan Ludmila,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 25 aprilie 2024, avocatul Adam Alexandru a depus, în numele doamnei Krivosova Svetlana, o cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General pentru Migrație al Ministerului Afacerilor Interne – Direcția Azil și Apatridie, solicitând anularea deciziei nr. 811/24/DAA din 26 martie 2024, prin care a fost respinsă cererea de azil, și obligarea acestei autorități să îi acorde azil pe teritoriul Republicii Moldova, prin recunoașterea statutului de refugiat.

2. În motivarea acțiunii s-a arătat că, la data de 15 februarie 2023, Krivosova Svetlana s-a adresat Direcției Azil și Apatridie din cadrul Inspectoratului General pentru Migrație al MAI cu o cerere de acordare a azilului în Republica Moldova.

3. Din analiza cererii de azil s-a constatat că Krivosova Svetlana este cetățeană a Federației Ruse. Totodată, în anul 2004, aceasta a părăsit teritoriul statului de origine și s-a stabilit în Ucraina, unde a locuit împreună cu concubinul său. Potrivit declarațiilor din cererea de azil, aceasta domicilia în regiunea Jîtomîr, satul Broniki.

4. Ca urmare a conflictului armat dintre Ucraina și Federația Rusă, la data de 21 iulie 2022, Krivosova Svetlana a fost deportată din Ucraina pentru o perioadă de trei ani. Ulterior, la data de 18 noiembrie 2022, autoritățile ucrainene au escortat-o forțat până la frontiera de stat, dispunând părăsirea teritoriului național.

5. În consecință, la data de 18 noiembrie 2022, reclamanta a intrat pe teritoriul Republicii Moldova prin punctul de trecere a frontierei de stat Otaci – Moghilev-Podolsk.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

6. Prin hotărârea din 25 noiembrie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă acțiunea înaintată de Krivosova Svetlana împotriva Inspectoratului General pentru Migrație al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

7. La data de 3 decembrie 2024, avocatul Bolocan Ludmila, în numele doamnei Krivosova Svetlana, a depus o cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii

pronunțate de Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, la 25 noiembrie 2024. Ulterior, la data de 29 decembrie 2024, a fost înregistrată cererea de apel motivată, prin care s-a solicitat casarea hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă în întregime.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

8. Prin decizia din 19 februarie 2025, Curtea de Apel Centru a respins apelul declarat de avocatul Bolocan Ludmila, formulat în numele doamnei Krivonosova Svetlana și a menținut hotărârea din 25 noiembrie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

9. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că Krivonosova Svetlana nu a făcut dovada existenței unor acte de persecuție îndreptate împotriva sa, în sensul art. 17 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova. Instanța a constatat că nu au fost prezentate probe care să demonstreze existența unor fapte suficient de grave, prin natura sau repetarea lor, pentru a constitui o violare serioasă a drepturilor fundamentale ale omului ori o serie de măsuri (inclusiv violări ale acestor drepturi) care, în ansamblu, să afecteze persoana într-o manieră prevăzută de lege.

10. În acest sens, instanța de apel a menționat că nu s-au confirmat acte de violență fizică sau psihică (inclusiv sexuală), măsuri legale, administrative, polițienești și/sau judiciare de natură discriminatorie sau aplicate într-o manieră discriminatorie, acușări sau sancțiuni disproporționate ori discriminatorii, persecuții cauzate de refuzul de a îndeplini serviciul militar în caz de conflict în condițiile în care acesta ar implica comiterea unor infracțiuni sau fapte ce atrag excluderea conform art. 17 al legii menționate, ori acte de abuz sau discriminare pe motive de gen sau împotriva minorilor.

11. Referitor la temeiul invocat, instanța de apel a subliniat că în privința Krivonosovei Svetlana nu s-au constatat temeri bine întemeiate și justificate de a fi persecutată pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinii politice. Cele relatate de solicitantă nu întrunesc elementele constitutive ale persecuției în sensul legislației naționale, motiv pentru care instanța nu a mai procedat la analiza elementului obiectiv.

12. În plus, contrar obligațiilor procedurale ce îi reveneau, solicitanta nu a reușit să demonstreze în mod concret cine anume ar exercita acte de intimidare împotriva sa în statul de origine, relatările sale din cererea de chemare în judecată și din apel având un caracter general, lipsit de detalii relevante.

13. De asemenea, instanța de apel a reținut că apelanta nu a făcut dovada faptului că plecarea sa din Federația Rusă ar fi fost determinată de acte de intimidare și/sau persecuție exercitate de autoritățile statului de origine. Solicitanta de azil nu a individualizat nicio acțiune concretă îndreptată împotriva sa care să reprezinte un pericol real pentru viața, integritatea sau libertatea sa. Dimpotrivă, din propriile declarații ale doamnei Krivonosova Svetlana rezultă că aceasta a părăsit Federația

Rusă în anul 2004 pentru a se stabili împreună cu concubinel său în Ucraina, fără a menționa existența unor dificultăți sau probleme în relația cu autoritățile ruse.

14. În consecință, instanța a apreciat că nu există o temere justificată sau o probabilitate reală de persecuție în Federația Rusă, cu atât mai mult cu cât apelanta nu a fost nici membră și nici simpatizantă a vreunui partid politic, nu a desfășurat activități de natură politică și nu a fost condamnată penal. Mai mult, nu au fost identificate niciun fel de măsuri sau restricții concrete din partea autorităților ruse care să afecteze exercitarea drepturilor fundamentale ale apelantei, precum dreptul la muncă, libertatea religiei sau accesul la educație, în condiții egale cu ceilalți cetățeni.

15. Totodată, instanța a observat că, în anul 2023, Krivonosova Svetlana și-a perfectat pașaportul național la Ambasada Federației Ruse în Republica Moldova, ceea ce denotă faptul că a avut o interacțiune directă cu autoritățile statului de origine, fără a suferi vreo formă de represalii sau tratament persecutoriu. Astfel, instanța a concluzionat că reclamanta nu a demonstrat existența unei temeri bine întemeiate de a fi persecutată sau a unui risc real de a fi supusă unor vătămări grave în țara de origine, în sensul art. 17 și art. 47 din Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

16. La 24 martie 2025, prin intermediul poștei electronice, Krivonosova Svetlana, reprezentată de avocatul Bolocan Ludmila a depus recurs împotriva deciziei din 19 februarie 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii privind admiterea integrală a acțiunii.

ARGUMENTELE RECURSULUI

17. Recurenta a susținut că instanțele inferioare nu au analizat în mod complet și corect situația de fapt și contextul actual din Federația Rusă, cu referire expresă la art. 48 din Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova și art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Potrivit susținerilor sale, instanțele au omis să aplice principiile relevante de evaluare a riscului de persecuție consacrate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în special în cauza F.G. c. Suediei (Marea Cameră, 2016), care statuează obligația autorităților de a analiza din oficiu riscurile la care este expus solicitantul de azil în statul de origine, chiar și în lipsa unei invocări explicite a acestora.

18. Recurenta a mai invocat faptul că și-a exprimat opinii politice împotriva regimului Federației Ruse, ceea ce, în contextul actual marcat de o deteriorare gravă a situației drepturilor omului – aspect reflectat în mod constant în rapoartele ONU și ale altor organizații internaționale –, o expune unui risc real de persecuție în cazul returnării.

19. De asemenea, recurenta a criticat faptul că instanțele nu au efectuat o evaluare individualizată a riscurilor în conformitate cu art. 48 din Legea nr.270/2008, omițând aplicarea principiului beneficiului dubiului în favoarea solicitantei de azil, principiu recunoscut în materia protecției internaționale. În opinia recurentei, hotărârile pronunțate sunt lipsite de o motivare clară, completă și suficientă, ceea ce echivalează cu o încălcare a exigențelor privind un proces echitabil, prevăzute de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

20. Totodată, recurenta a susținut că nici instanța de fond și nici cea de apel nu au realizat un control efectiv asupra modului în care Direcția Azil și Apatridie a exercitat atribuțiile sale, respectiv dacă a aplicat în mod abuziv sau arbitrar dreptul său discreționar în examinarea cererii de azil.

21. În concluzie, având în vedere existența unor încălcări sistemice ale drepturilor fundamentale în Federația Rusă, reflectate în multiple surse internaționale, recurenta consideră că se impunea acordarea unei forme de protecție pe teritoriul Republicii Moldova, în temeiul art. 16 din Legea nr. 270/2008, prin aplicarea principiului *in dubio pro refugio*.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

22. Art. 244 alin. (1) din Codul administrativ:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

23. Art. 245 din Codul administrativ:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

24. Art. 245¹ alin. (1) din Codul administrativ:

„Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

25. Art. 246 alin. (2) lit. a¹) din Codul administrativ:

„Recursul se declară inadmisibil în special când nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹”

MOTIVAREA INSTANȚEI

26. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată avocatului Bolocan Ludmila la data de 1 martie 2025, prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la dosar (f.d. 88).

27. Astfel, cererea de recurs depusă de Krivonosova Svetlana, reprezentată de avocatul Bolocan Ludmila la data de 24 martie 2025, este în termen. Prin urmare, recursul a fost formulat în conformitate cu prevederile art. 245 din Codul administrativ.

28. Din analiza prevederilor art. 245¹-246, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

29. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne decizia instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

30. Completul Curții Supreme de Justiție notează, că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

31. Prin urmare dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Centru și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

32. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Centru, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

33. Din analiza recursului declarat de Krivonosova Svetlana, reprezentată de avocatul Bolocan Ludmila rezultă, că recurenta a invocat prevederile art. 245¹ alin.(1) lit. d) din Codul administrativ și anume faptul că decizia contestată este arbitrară și se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

34. Noțiunea de „hotărâre arbitrară” este definită prin raportare la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și la explicațiile din nota informativă a Legii nr. 246/2023. O hotărâre este considerată arbitrară atunci când nu are nicio bază juridică în dreptul intern, nu stabilește legătura între faptele cauzei, legea aplicabilă și soluția adoptată sau este rezultatul unei erori de fapt ori de drept pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o. De asemenea, intră în această categorie hotărârile pronunțate cu bună știință contrar legii, în special în cazul normelor imperative care nu oferă judecătorului marjă de apreciere. Arbitrarietatea presupune o încălcare evidentă și gravă a legalității, iar nu o simplă eroare de judecată. În astfel de cazuri, hotărârea reprezintă o denegare a justiției și afectează fundamental echitatea procedurii.

35. Pe de altă parte, sintagma „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor” presupune că hotărârea se sprijină pe o evaluare eronată și evident nejustificată a probatoriului, iar această evaluare a fost decisivă pentru soluția adoptată. Nu orice greșală în aprecierea probelor atrage admiterea recursului, ci doar cea eroare care este evidentă pentru un profesionist și nu poate fi explicată rațional. Pentru ca recursul să fie admis în temeiul art. 245¹ alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, este necesar ca partea care atacă hotărârea să demonstreze în mod clar existența unei asemenea erori și caracterul ei determinant asupra soluției.

36. În lipsa unor argumente din care să rezulte că hotărârea contestată a fost pronunțată cu încălcarea unei norme imperative sau că soluția se bazează în mod determinant pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor, recursul nu poate fi admis.

37. Așadar, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, recursul depus de Krivonosova Svetlana, reprezentată de avocatul Bolocan Ludmila, conține obiecții de fapt și de drept, care au fost analizate minuțios de către Curtea de Apel Centru, fiind apreciate în mod corespunzător.

38. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în instanța de apel, în modul în care este garantat de art. 6 §1 al Convenției.

39. Curtea reiterează că admisibilitatea recursului trebuie analizată prin prisma rolului constituțional și funcției legale a instanței judecătorești supreme, care este aceea de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii în materia contenciosului administrativ. Astfel, motivarea cererii de recurs trebuie să reflecte nu doar nemulțumirea față de soluția instanței de apel, ci și necesitatea clară de intervenție a instanței supreme în vederea corectării unei erori de drept semnificative ori a consolidării practicii judiciare. Filtrul de admisibilitate instituit de art. 245¹ și 246 din Codul administrativ nu este formal, ci unul de fond, esențial, menit să respingă acele recursuri care nu ridică veritabile probleme de legalitate.

40. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în

special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

41. În circumstanțele menționate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul declarat de Krivonosova Svetlana, reprezentată de avocatul Bolocan Ludmila.

42. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 230 și art. 246 alin. (2) lit. a¹) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Krivonosova Svetlana, reprezentată de avocatul Bolocan Ludmila.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă